

۱۳/۰۸/۲۰۱۵

شيرمحمد اميني «ستانكزی»

ادبي هڅوته كار او د فرهنگ ودي ته لازمه پاملرنه:

د هيواد ادبي هڅو او غورځنگونوته ورځ تر ورځې زياته پاملرنه كيري، داچې ادب خاوندان تل دا هڅه كوي، چې خپلو ادبي مبارزو ته تركومه حده دوام وركړي، د ژوند چاپيريال د رڼا او بريا لوري ته وهڅوي او ادبي لاسته راوړنو ته قوت وروبيښي. ادبي خوځښتونو؛ لكه ليكني، لوستني، خلكوته د معلوماتو ليرد د رسنيو له لاري او همدارنگه په ادبي ناستو كې لكه شعري، نثري او ادبي بحثونه په لاره اچول دي. په اوسني وخت كې د ادب خاوند تل هڅه كوي، پروخت هغه كره معلومات د ادب مينه والوته؛ د ډله نيزو رسنيو له لاري ورسوي، چې زياتره ادبي معلومات پر هغو مسائلو باندې څرخي، كوم چې د يوي ټولني ورځني څرنگوالي (وضعيت) ته په كتو گوټيو كيري. هماغه ده، چې د اصلي موقف يعني د اړوندي مسئلو؛ كسان پام يې د ټولني لوري ته اوړي. ادبي هڅې چې نن مونږ وينو تركومه بريده په چاپي، غريزي (سمعي) او

ليديز(بصري) خپروني په هيواد كې خپريږي. داهم په ادبي سترو لاسته راوړنو كې خورا مهم گڼل كيري. فرهنگ د ټولني معنوي شتمني ده، چې ټولنه پر هغه ولاړه او د ژوند رسوم او عنعنات ورباندې سرته رسول كيري. ځكه ټولنه د فرهنگ په شتون ژوندي دي، هغه ټولنه چې فرهنگ او كلتور ونه لري، تل په ويړه، وحشت او بربريت كې ژوند كوي، هيڅكله به مخ پر وړاندې لاره نشي. مونږ هغه ډله نيزې رسنۍ وينو چې د پرديو فرهنگ ته څومره پاملرنه كوي او هغه ملي افغاني فرهنگ ته څومره تاوان رسوي. هر هغه څوك چې د پرديو هيوادونو فرهنگ او كلتور په يوه سمه ټولنه كې دود او رواجولو غوښتنه كوي، په حقيقت كې خپلو ملي شتمنيو ته په بده سترگه كتل او هغه د پښولاندې كول دي. افغانستان چې يو اسلامي هيواد دي، د افغاني فرهنگ په ساتلو او وده كې هڅه وشي، چې خپل فرهنگ دپرديو هيوادونو لخوا كوم صدمه ونه ويني او چاته اجازه هم ورنه كړل شي، ترڅو زموږ ملي او افغاني فرهنگ ته تاوان ورسوي او د نورو هيوادونو فرهنگ دلته دود او رواج يې كړي، ځكه د همدې لاري د فرهنگ ډگر پياوړي كيري، اړينه خبره اوسنيو ځوانانو او د ډله نيزو رسنيو له مسؤلينوته داده، چې د خپل اسلامي او ملي فرهنگ په وده كې هڅه وكړي، په رسنيو كې د افغاني اصل فرهنگ ته په رښتونولي توگه زياته پاملرنه وشي. په ځانگړي توگه په هيواد كې د تلويزيوني چينلونه د پردي هيوادونو سريلونو، موسيقي او نورې خپروني څومره زياتې شويدي، د هغو په ځاى افغاني اصيل فرهنگ ته ځاى وركړل شي، نو دغه سريلونه او موسيقي زموږ په نوې نسل او تردې چې زموږ د هيواد په ټولنيزو او اقتصادي مسايلو باندې څومره بده اغيزه كړيدي. گورو چې زموږ په خوښيو او خوشحاليو محفيلو كې له حده زيات لگښت لگول كيري، زموږ د خوشحاليو او غميزو ورځي لمانځل په كوم ډول او همدارنگه هغه ورځو لمانځل چې زموږ په اسلامي او ملي فرهنگ كې شتون نلري سرته رسول كيري، چې لامل يې د بهر څخه پلي شوې رواجونه او دودونه دي. د دې كار د مخنيوي لپاره د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ستره دنده ده او هڅه دي وكړي، د فرهنگ په وده او پياوړتيا كې داسې ملي طرحه او تگ لاره جوړه كړي، چې زموږ هيوادوالو لپاره د منلو وړ او زموږ د فرهنگ په ساتلو او پراختيا كې اغيزمن تمام شي. د تلويزيوني او نورو خپرونو، څارنه او ارزونه وخت پروخت وشي. د ډله نيزو رسنيو له قانون خلاف خپروني د جرime او يا د عدلي او قضايي اداروته معرفي كړل شي، ټولې رسنۍ د خپرولو مهال وپش داسې تنظيم او جوړ كړي، چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت په تائيد او منظوري خپروني وكړي. په دې اړه د ټولني هروگړي ته پكار دي، چې د ناوړو او بي ځايه فرهنگ څخه مخنيوي وكړي، ځان په اصيل افغاني فرهنگ سمبال او ټولنه سمې لوري ته وهڅوي. د يوځلانده، آباد، سمسور او تل پاتي سولي افغانستان په هيله.

د پاڼو شميره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكني د ليكنيزي بني پاڼوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په څير و لولي